

پیاویتی، ناکر سرتای دستپکی باسک نیت.

ئم جرر ل لککینوو، ل لککینووکان ل پیاو ناسراو و ل ناو زانستکانی فم نیزمدا جگای تایب تی هی ل پرسیارکانی یکسانیدا. ئاخر قس یک هی د: فم نیزم هندی ل ژن وردد بتوو تا وای لدد پیاو نیت. ل لککینووکان ل پیاو، ککشک ب فراوانکردنووای تگگیشن ل پرسیارکانی یکسانی.

ئم پتای ن بیننی پیاو هر بزووتنوو یکسانخوازکانی ئوروپای ن گرتبووو، بلکو ل کوردستانی عراقدا ک ژنکوژی ل نودکانوو ب جینسایدکی رگزری نزدیکد بتوو، نرینیی ئینسانی کورد ناخرت ناو هاوکیشکانی یکسانییوو و هیچ خوندنوو یک ب تایب تم ندییکانی ئم نر ژنکوژ ناکر و ولامی ئو پرسیار نادر بتوو ک نرینیی ل کم لگای کوردستان چن دروستکرواو و چنیش بره مد ه نر بتوو. ب یش ل م دز خدا ک پیاو ب ژنانی دروستکردوو، پیاو ل ئد بیات و ل لککینووای یکسانخوازیدا، ب تواو تی ون.

بگوومان پرسیری من ل سرتاوانبارکردنی پیاو نی و ک کسک و دانانی نرینیی پیاوی کورد نیی ل ق فسی تاوانباریدا، بکو ئم جرر ل نرینیی، زادای ژمکی ج ندری کم لگای کوردیی ک ل ناو دام زراو و ستر کچرر ب ناو یکسان کانشدا توانای دووبارر بره مه نانووای ئم ماشند ژنکوژی هی. بکوو ککشک ب بیننی ئو کائینی ک بشکی گرنگی پرسیارکانی کم لگای ل سرتاوان و ناکر بخرت درووای بازنکانی ئم هاوکش ی.

جررکانی نرینیی یان پیاویتی لای ک نل

ک نل قس ل سرتاوان ل نیتی و فمینیتی دکات ک و رگ رانی ب زمانی کوردی کارکی ئاسان نیی. ل قامووسی ر بیدا ماسک ل نیتی ب الذکور و رگ ردراو. ل فارسیدا ب نرینگی. ل سویدیدا، هم نرینیی و هم پیاویتی ب کاره نراو.

ب ی منیش ل م سرتاوان گژیی و رگ ران و هژاری زمان زانستییکان ل زمانی کوردیدا، یان ل ب توانایی خ م ب خ ماندووکردنکی زیاتر ب ئووای باب تکی سرتاوان تر پیشکش بک م، ناچارم دست ب داوینی نرینیی و پیاویتیوو بگرم ب و رگ رانی چمکی ماسک ل نیتی.

ب ک نل ک تروانین ککی ک نستر کتیفیس تی هی ل ل لککینووکانیدا، "نرینیی و مینیی ل پ یو ندییکی

په ځمکه وښودل و چې له ناو ستره کچه رېژیمي جهمندۍ کې مېلگادا مانا پیدا دېکړي. واکړه ناکړه به جیا سرنج له هېچ کامېکیان بدیت و نه وایان له بهرانبهر یې کډا و له پېیو نښیې کی په ځمکه وښودل و یېدا دڅو څو نښو. هاوکات کې نېل پېیوایې کې رېژیمي جهمندۍ رېځړاوا، له سهر پېیو نښیې کی د سېلات اگیرو کې سهر د سترې پی پیاو و ژر د سترې پی ژن بناغ کې یې تی. واکړه سهر د سترې پی و ژر د سترې پی نه و نایې کسان یې د سېلات له نه وایان رېگه زکانه دا. کې نېل پېیوایې کې رېژیمي جهمندۍ رېځړاوا هاوکات له گډو ستره کچه رېځړاوا دیکه وېک چين و نه تنیېت و سهر کسوال ټیټدا. به نموونې ژنېوونې کار کې رېځړاوا نه سیوپی هژار، کې په سترې پی له ناو رېژیمي جهمندۍ رېځړاوا واریدا، هېندې دی ژر د سترې پی نه و قو ټر د کاتو له بهرانبهر هېمان ژنې ژر د سترې پی کوردا چې نه پلېک له خوار تر وې. به یې ش ناکړه قس له جهر کې له مېنې پی یان ژنې ټی بکړت له کې مېلگای کور د ستاندا. نه م ټېروانېنې به هېمان شوو دروست له پېیو نه و به هې مېلگای نگیې کې نه رینې پی هې تی له کې مېلگادا. به یې کې نېل قس له سهر جهر کې نه رینې پی د کات له کې مېلگادا.

لای کې نه باشتې ئینسان له جیاوازیې کې نه وایان نه رینې کې یان پیاو ټیې کې ور دنې بې ټو به ټکو سهرنجی بې ټو سهر پېیو نښیې کې نه وایان.

له دې رڼې نجامدا کې نېل ئاماز به کې مېلگای پېیو نښیې نه وایان نه رینې کې یان پیاو ټیې کې د کات کې بریتین له: نه رینې کې هې ژمووندار، نه رینې کې ژر د سترې، نه رینې کې به شداریکې و له کې تایشدا، نه رینې کې له پېیو او زخراو.

نه م پېیو نښیې جهر او جهرانې نه رینې پی، خو ټو نښیې رېژیمي جهمندۍ رېځړاوا په کډه هېنې. من پېیوایې، له رېژیمي جهمندۍ کې نه وایان خهره لاتیشدا جیاوازیې کې زهر بنې ټی له گډو نه م پېیو نښیې نه وایان جهر کې نه رینې پیدا نیې و د کړه له هېندېک پراکتیکې بچووکدا له یېک دوور بک ونېو.

با سهرنجې کې کورټ له واکړه شکر نه رینې پی بدین کې لای کې نېل له ناو رېژیمي جهمندۍ رېځړاوا د بېنر ټ.

په کې م: نه رینې پی هې ژمووندار.

کې نېل چې مکی هېگه مېنې له گرامشېو و وړدې گرت و به هېمان مانا به کارید هېنېت. نه و پېیوایې کې نه رینې پی له دې وری چې مکی هېگه مېنې یان کې له زمانې کور دیدا کېک له فارسیې کې و رگریرو و وېک هې ژموونې و رگریرو، دروست کړاو. نه رینې پی هې ژمووندار به

کښم ټک به ها و تايبه تم ندي سړوشتی و ساد و پښ تيف
نخه ښراو ک ځگايه کی بااي ددات و دبه ټ ټا مانجک ک
نريند دبه په يبگات. بهام ئم نريند يي هژمووندار له هډموو
ټان و زمانه کدا دسټنيشانکري ئو و نيي ک نيريند يي دبه چن
ټ. به لکوو ئم جر له نريند يي به پي شوېن و ژينگ کولتوري
و کښم لايه تيي کي دگډ درټ. ئم جر له نيريند يي هډميش
بارگاويکراو به کښم ټک به هاي بهرز و پښ تيف ک وا ددکات وک
ټايديالک بهم نټو ک نريند کان چاويله بکن ئگډر نشتوانن له
بچن. به ي هډمووني لای ک نل به گډرانو به گرامشي: واتا
ټماژدان به و دينامیک کولتوري ي ک وا ددکات گروپک جيگا و
رگايه کی له پښو و يي و رابري له ژيانی کښم لگادا داگيربکات.

له باري کولتوري و له زمه نکی دياریکراودا، جرک له
جرکانی نريند يي بالادست ددردک وټ له چاو ئوانی دیکدا.
ټنگ وټی مام ستا له کښم لگای کوردیدا، نيشاندري ئم جر له
نريند يي بووټ له رڅگار کدا. دواتر په شم رگ ځيدگرټو و
هټا دوايي. به زمانی ک نل: نريند يي هژمووندار ټک له
پراکتیکی ځنډريي ک ناوړه ککي وټامدرو و پرسیاري
شريعی تي سيستمی پاتريارک. به کورديي کي: کاتک فمينيزم
دي وټ له نريند يي بالادست ځکايه ټکی دیکد دروست بکات و
ټايديالکي دیکي له بنډنټ دډر له سویددا، به نموون نيريند يي کی
ټايديا به فمينيزمی سوید کښک ک رڅکانی مډڅسي دايکان
به قد دايک وډرډگرټ و له هډموو ئو پراکتیکان دا ک به
پراکتیکی مپيانو له قله مددډرټ چالاکان کاردکات. ئم
پراکتیک ځنډريي ک فمينيزم دپوټ له دډري نيريند يي کی
ټلټرنا تيف دروستی بکات، دبه هډميش بک وټو بهر په لاماری ئو
نريند يي ک شريعی تي پاتريارک رادگرټ و دپختو شوېنی
ځي. يانی باوکک ک مډڅسي دايکان دداتو دډستی دايک و
پيوای ک وږيفی دايکان لای مندا بهم نټو.

سرنج اکښ ئو ي هډميش ئو کښان کی هډلگری په يامي
نريند يي کی هژمووندارن و بهره مه نډرو و ئم په يام، مډج
نيي ځيان خاون دسلاټ گډورکانی کښم لگا بن و مقاماتی
بهزريان هټ.

بهلام هډموونيش ټنها کاتک دڅو قنډرت ک: په يو ندييک هټ له
نوان ټايديالکي کولتوري و دسلاټکی ئنستي تیتدا. قارمان تي
ژنان و کچانی کورد له کبانی و شوېن کان دیکي رڅثا، وټی
ټايديا نيريند يي ئينسانی کورد دځات ډر پرسیار به تايبت له

جومگ کانی ئازای تی و کونل ج رگدان بوونی نیرین ی ئینسانی کورددا و ئازای تی م پین یی کورد د خات شوین . ب مام ه شتاش ل بار گرنگ ک ی د س لاتی س ربازیدا ، ت وای جومگ کانی س ربازی کوردی ، ه ر نیران ی .

پ یو ندی دوو م ، ن رین یی کی ب شدار

ئ م ج ر ل ن رین یی ئ و ل شکر گ و ر ل پیاوانی چالاک و کارا د گرت و ک ناتوان ت و ک ن رین یی کی ه ژمووندار بژی و ه موو تایب تم ندیی کانی ئ و ل خ یدا بد زت و ، ب مام ئ ج ندای ن رین یی ه ژموونیداری پ قبوو و ل ه شتن و ی ن رم و ب ها کانی ن رین یی کی ه ژموونداردا چالاکان ل ب ره مه نانا و ی س رد ست یی پیاو و ژ رد ست یی ژندا کارد کات .

ب پ ی داب شکردن ک ی ک ن ل ، ز رب ی پیاوان د ک ون ناو سنوور کانی ئ م باز ن ی و . ک س ک ک دیفاع ک رکی س رس ختی ی کسان ی ن وان ر گ ز کانه ، د ک ر قازانچ ل و ب رت ک ک ل ن وان ژن و پیاودا جیاواز و ئ و ی پیاو سوودم ندی ئ م نای کسانیی ک ر ب ک سیستمی ج نداری ک م لگا ب پ ی ب ر ژ و ندیی جیاواز کان ب ره می د ه ن ت و .

ئ م ج ر ل ن رین یی ، ب شدار بووی کی پاسیفی ه شتن و ی ن رم و ب ها کانی ن رین یی کی ه ژمووندار ک ب ئ و ی ب ر ژ و ندی خ ی بخت م ترسی و ، ل راگرتنی سیستمی مدا ک ی گرنگی ه ی . ئ گ ر ن رین یی کی ه ژمووندار ی ک م لگا ل ه شتن و ی ت باق ل د ستی پیاودا ش و و ژ خ ریکی بانگ وازی ئایینی و قانونی خ ی تی ، ئ و ل شکر ب د نگی پیاوانی ز ر ی ک م لگا ل ب ران ب ر ئ م پرسیار دا ، ئ وان د کات ش ریک کی گ و ر ی ه شتن و ی ئ م ماف ل د ستی پیاودا و خ یشیان د بند قازانج ک رکی باشی ئ م د خ چونک پای کانی سیستمی ج نداری و ک خ ی د ه ن ت و .

ن رین یی کی ژ رد ست

و ک ل پ ناس ک ی پ ش و ل س ر ه ژموونی ئاماز ی پ درا ، ه ژموونی ب مانای س رد ست یی کولتوریی ل ک م لگادا ب گشتی . ل ناو ئ م چوارچ و کولتوریی دا ، یاسا و ر س ی ج نداری ه ی ک ل س ر ج م ک کانی س رد ست یی و ژ رد ست یی راگیراو .

ل ناو کولتوری خ رئاوادا ، ئ م س رد ست یی کولتوریی ن رین یی ه ژمووندار ، ل س ر بالاد ستی ن رمی ه یت ر س ک سوال تی پیاو و ژ رد ست یی پیاوانی ه م س ک سوال ا گیراو .

[illegible][illegible]

نـرینـی لـپـا و زخراو

کـنـل باس لـ پـیـو نـدیـی ناوـخـی و دـروونیـکـانی ناو سیستمـی جـنـدـری خـرئاوا دـکـات و نـرینـی هـژمووندار، بـشـدار و ژـردـستـ لـ پـیـو نـدیـی کی چالاکانـی پـکـو و یـدا دـبـینـت، بـلام سیستمـی مـکـانی دیکـی کـمـلگا لـ گـگـ سیستمـی جـنـدـردا لـ کار و کاردانـو یـکی هـمیشـیدان و یـکـتر پـنـگـژدـکـن.

هـر بـیـش پـیـو نـدی نـوان سیستمـی جـنـدـر و سیستمـی مـی گـز، سیستمـی مـی چـین، جـر کی دیکـ لـ پـیـو نـدی نـرینـی دـخـو قـنـ کـ بـ نـرینـی لـ پـا و زخراو دـناسـت.

لـ و اـتـکی و کـ ئـمـریکا دا، نـرینـی یـکی هـژمووندار، پـنـگـکی هـیـ کـ نـرینـی یـکی سـپیـی. بـیـ نـرینـی یـکی پـش هـمیشـ لـ پـراوـزی نـرینـی هـژمووندار دایـ و هـموو ئـو تـایـد تـمـنـدیـانـ و وـردـگـرـت، کـ دژ و نـدی نـرینـی هـژمووندارن. کـ تـکـیش نـرینـی یـی شـپـستـکی ئـمـریکی کـ و کـ قـارـمـانـکی و رزشی دـکـو و تـ سـرـو یـ نـرینـی یـکـان، ئـوا ئـم جـر لـ نموونـی نـرینـی یـکی پـشی سـرکـوتوو، بـهایـکی زیـتر دـخـاتـ سـر بـها نـرینـی یـکـانی سـپی و کـ جـر بـز یـی و توانـایـی کی فیزیکی بـرز کـ نموونـی نـرینـی یـی خـی پـدـبـا تـ سـر. کـچی هاوکـات پیاوانی پـش دـکـات هـمای لاقـکردن و لـ سیاسـتی سیکسوالـتی کـمـلگا دا کـلکی لـو و ردـگـرـت.

لـ کـنـتـکـستـ کوردیـی کـیدا، نـرینـی یـکی کـ کارـکی بـنگلادیشی و شـبـک و کارـکی عـرـب نوـنـرایـی تـی دـکـن، نموونـی زیندووی ئـو نـرینـی یـی لـ پـا و زخراو یـ کـ هاوشانی نـرینـی یـی رـشـپـشتـکانـ لـ مـملـکـتی سـپیـانـدا.

کـمـلگای کوردستان و مـدـلی کـنـل

بـ بـوای مـن ئـگـرچی هـر کـمـلگایـی سیستمـی جـنـدـری خـی هـیـ، بـلام هـشتـاش رژـمـکی جـنـدـری جـهانی هـیـ کـ تـواوی ئـم سیستمـی جـنـدـریانـی لـ خـیدا هـلـگـرتوو. کـا پیتـالیزمـکی خـرـهـلاتی، ئـگـر جـمـکـکی واهی بوونی هـبـت، تـنها بـبوونی کاردا بـشـکردنی کـا پیتـالیزمـی جـهانی یـی و دـکر بـوونی هـیـ. بـیـش لـ پـا هـر جودایـی و لـکنـچوونـکی کـ دـکر لـ نـوان سیستمـی جـنـدـری خـرئاوا و خـرـهـلاتـدا هـبـت، هـیشتـاش پـیـو نـدیـی جـنـدـریـی کـانی کـ پـیـو نـدی نـرینـی یـکـان پـکـدـخـات، بـهـمان ناوـر کی خـی و لـ خـرـهـلاتـدا کاردـکـات. بـبوونی کـمـلگـجودایـی و کـ دـکر ئـماژ یـ پـبـدرـت.

ئـو سیستمـی جـنـدـریـی کـ نـرینـی یـی کوردی لـ ناو خـیدا

لـقاـبـداو، نـكـوتـووـتـا بـر پـلامـارـكـي تـونـدي بـزووتـنـو وـي
يـكـسانـيـخـوازانـي كـمـلـگا وـ. تـا بـمـرـژـو وـ حـسابـكرـت، شـي
بـزووتـنـو وـي يـكـسانـيـخـوازي لـ كـوردـستا نـدا، شـر بـ ما نـو وـي مـيـنـي
كـورد، نـك بـ فـراونـكـردنـي مـافـكـانـي. بـ كـوردـيـيـكـي شـر لـ سـر
مـافـي ژـيان نـك ئـو وـي ژـيان خـي دـبـ چـن بـت. تـا ئـسـتـاش بـ جـيا لـ
كـمـكـ دـسـتكـوتـي كـمـي شـرمـئا وـر لـ بـاري قـانـوونـيـي وـ كـ
زـيـنـدا نـيـكـردنـي پـياوـي بـكوژـي نـامـووسـيـي، هـيـچ شـتـك بـدـسـتـنـهـا تـوو.
بـزووتـنـو وـي فـمـيـنـيـزمـي خـرئا وـا شـي مـان و نـمـانـي ژن نـاكـات، بـلكـو
شـي دـووبـار بـدـسـتـهـنـانـو وـي ئـو وـووبـرـانـن كـ سـيـسـتـمـي جـنـدـري
نـرـپـارـز داگـيرـيـكـردوون و وـردـوـرد دـيـدا تـو وـ دـسـتـي ژن. ئـم
بـزووتـنـو وـي تـنـانـت لـ دـسـتـكـاريـكـردنـي بـئاگـا هـا نـي بـشـكـي زـري
ئـو بـهـا يـانـدا يـ كـ نـرـيـنـيـيـكـي هـژمـوونـدار دـيـوـيـت پـياوـانـ
پـنـاسـيـان بـكـات و فـمـيـنـيـزمـيـش دـيـوـيـت مـانـايـكـي دـيـكـي
يـكـسانـيـخـوازانـي پـبـخـشـت.

لـ مـيژ لـ خـرئا وـادا بـزووتـنـو وـيـكـي خـنـگـرانـي پـياوـان لـ
كـاردـايـ بـ دـووبـار پـيـنـاسـيـكـردنـو وـي پـياوـبوون و نـرـيـنـيـي لـ
كـمـلـگـادا كـ لـ كـمـلـگـاي كـوردـستا نـدا بـتـوا وـتـي وـن.
لـ پـا بـزووتـنـو وـي يـكـسانـيـخـوازانـي ژـانـدا لـ خـرئا وـادا،
بـزووتـنـو وـي هـمـسـيـكـسـوالـكـان لـ خـسـتـنـژـرپـرسـيـاري نـرـيـنـيـي و
پـياوـبوون و بـشـكـي زـري جـومـگـ گـرـنـگـكـانـي نـرـيـنـيـي هـژمـوونـدار،
كـاريـگـرـيـيـكـي گـورـيـان دـانا و و پـرسـيـاري يـكـسانـيـان بـ ئـاسـتـكـي
دـيـكـ گـيـانـدو و. بـلام زـربـيـيـكـي گـورـشـيان لـو ئـايدـيالـ رـسـمـي و
نـرـمـدارـي نـرـيـنـيـي كـمـلـگـا داو و كـلـنـي گـورـيـان تـخـسـتـوو و
ئـلـتـرـنـا تـيـفـكـي دـيـكـي پـياوـبوون و نـرـيـنـيـي بـوونـيان پـشـكـشـكـردو و.
لـ كـا تـكـدا هـمـسـكـسـوالـبوون لـ كـمـلـگـاي ئـمـدا نـك هـر پـرسـيـاري
بـزووتـنـو وـي يـكـسانـيـخـوازي كـمـلـگـا نـيـي، بـلكـو ئـم پـرسـيـار لـ جـي
نـبـوـانـ.

ئـو هـمـيـانـي كـ تـا ئـسـتا لـ كـمـلـگـاي كـوردـستا نـدا خـاوـنـي
دـمـو وـچـاوـي خـيـان بـوون و هـمـو و شار و خـلـك زـانـيـوـيـانـن كـ فلـانـن كـس
هـمـيـي، تـنـها وـكـ فـيـگـرـكـي شـايـنـي نووكتـلـسـرـكـردن تـوانـيـوـيـانـن
بـژـين و تـوانـاي گـيـنـي هـيـچ سـتـراكتـرـكـي نـرـيـنـيـيـانـي كـمـلـگـايـان
نـبـوو. كـرـيـمـزـلـ و عـبـاسـي خـانـقـين و عـحـيـمـي فلـانـن شـاري
كـوردـستا نـ، لـسـر زـاري خـلـكن و يـكـجـومـگـي بـچـووكـي سـيـسـتـمـي جـنـدـري
كـمـلـگـايـان نـگـيـو. نـك لـ بـر ئـو وـي نـيـانـوـيـسـتـوو، بـلكـو خـودي
سـيـسـتـمـي جـنـدـري كـمـلـگـاش هـنـدـنـي بـ كـردوونـتـو وـ كـ بـ
نووكتـبـكرـن تـا هـر شـيـكـ لـسـر سـيـسـتـم پـكـنـهـنـ.

